

CODUL
EROULUI

William H. McRaven

CODUL EROULUI

LECȚII ÎNVĂȚATE DIN VIEȚI
TRĂITE CU FOLOS

Traducere din limba engleză
de George Chiriță

Lifestyle
PUBLISHING

Dedic această carte tuturor femeilor și bărbaților remarcabili care s-au luptat și încă se luptă cu pandemia de COVID-19 — cercetătorii, profesioniștii din domeniul medical, cei care ne pun la dispoziție și ne livrează bunuri și servicii, cei care ne educă copiii și cei care ne protejează pe stradă. Dacă au existat vreodată oameni demni de statutul de eroi, voi sunteți aceia. Vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut pentru națiune și pentru omenire!

CUPRINS

Introducere	9
1. Curaj	17
2. Smerenie	27
3. Sacrificiu	35
4. Integritate	43
5. Compasiune	53
6. Perseverență	63
7. Datorie	73
8. Speranță	89
9. Umor	99
10. Iertare	111
Epilog	119
Codul eroului	125
Mulțumiri	127

„Cât de minunat este că nimeni
nu trebuie să stea vreo clipă pe
gânduri ca să facă din lumea
noastră un loc mai bun!“

— ANNE FRANK

INTRODUCERE

În 1960, când aveam cinci ani, tatăl meu, ofițer în aviația americană, era detașat în Fontainebleau, Franța. A fost trimis la Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE). Locuiam într-o casă veche cu trei etaje, dintr-o zonă retrasă numită Bella Woods. Cu foarte puține utilități moderne și fără televizor, am crescut devorând revistele de benzi desenate americane: *Batman*, *Spider-Man*, *Fantastic Four*, *X-Men*, *The Hulk*, *Thor* și *Aquaman*. Dar unul dintre eroi mi-a captivat cu totul imaginația. Era sută la sută american. Costumul său era roșu cu alb și albastru. Provenea dintr-un oraș mic din Kansas și avea puteri uimitoare. Mai rapid decât glonțul ieșit de pe țevă, putea să sară peste clădiri înalte și salva tot timpul femei, copii și bărbați aflați la ananghie. Era „campionul celor neajutorați și oprimați“. În timpul războiului, eroul meu se luptase cu nașiștii, cu fasciștii, cu liderii militari imperialiști și cu trădătorii. Alăturându-li-se soldaților și marinarilor americani, „s-a aventurat într-o bătălie gigantică pentru viitorul democrației“ și a câștigat. Era Bărbatul-de-Oțel din revistele de benzi desenate de acțiune, era Superman!

Îmi doream atât de mult să fiu ca Superman! Nu mai exista niciun prosop în casă care să nu fi fost la un

moment dat pelerină. Săream de pe scaune, canapele, mese, de pe orice, ca să-l imit pe eroul meu. Într-o zi, când lumea va fi din nou în pericol, știam că Superman va reveni ca să ne salveze. Poate că el și cu mine vom putea face echipă. Batman îl avea pe Robin; de ce să nu aibă și Superman un ajutor?

În 1963, tatăl meu a primit ordin să se întoarcă în Statele Unite. Am călătorit cu familia mea până la Calais, în Franța, ne-am imbarcat pe nava de croazieră *SS United States* și, după o călătorie de patru zile, am ajuns în portul din New York City. Imediat ce ne-am cazat la hotel, am pornit televizorul. L-am văzut pe eroul meu, în uimitoare imagini alb-negru, sărind de pe o clădire pe alta, printre gloanțe ce ricoșau, salvând-o pe Lois Lane — și toate acestea se întâmplau în Metropolis. Metropolis, adică New York City. Mă aflam în Metropolis. Dacă eram aici, atunci... cine știe?... poate că și Superman era aici.

Pe parcursul următoarelor câteva zile, eu și tatăl meu am explorat orașul. Am fost pretutindeni — Empire State Building, Târgul Economic Mondial, Times Square. Dar, pe măsură ce mergeam prin canioanele formate de zgârie-nori, eu tot priveam în sus, sperând să-l văd pe Bărbatul-de-Oțel. Tatăl meu se oprea din când în când și mă întreba dacă totul este în regulă. *Sigur, sigur, totul este în regulă.* Cu alte cuvinte, aveam opt ani, eram mult prea mare ca să mai cred în Superman. În mintea mea, știam că este doar un personaj din revistele de benzi desenate. Dar, în adâncul sufletului, speram să fie real. *Deoarece, dacă Superman era real, ar fi putut rezolva toate problemele lumii.* Nimic nu era prea dificil pentru Superman. Naziștii nu îl puteau opri. Extraterestrii nu îi puteau face rău. Și

niciun infractor nu era suficient de isteț, încât să-l păcălească pe eroul meu.

În cele din urmă, tatăl meu m-a oprit și m-a întrebat:

— Bill, ce e-n neregulă?

Mi-a fost rușine să îi spun, dar, după ce a insistat, cum ar face orice tată, într-un târziu i-am mărturisit:

— Păi, New York City este Metropolisul, iar eu..., am ezitat. Speram să-l văd pe Superman!

Tata a zâmbit, m-a cuprins cu brațul de umeri, mi-a arătat cu degetul un polițist din New York și mi-a spus:

— Fiule, acela este bărbatul care protejează New York City.

Dacă poți avea o revelație la vârsta de opt ani, atunci, pentru mine, asta a fost. Dacă Superman nu este real, atunci cine va salva lumea? Dacă Superman, Batman sau Spider-Man nu veneau, cine urma să-i oprească pe infractori, naziști, sovietici, extraterestri, cine avea să împiedice toate violențele și distrugerea? Răspunsul era clar. *Totul ținea de noi.*

În timp, am început să fiu obsedat de eroii din lumea reală: astronauții care încearcă să ajungă pe Lună, medicii care creează vaccinuri pentru a salva milioane de vieți omenești; liderii civici care mășăluiesc pentru drepturile persoanelor marginalizate. Liderii politici care formează guverne noi prin care poporul dobândește o voce. Soldațiidecorați care se întorc din Coreea și din Vietnam. Personalitățile sportive care trec de bariera culorii. Aventurierii care se urcă pe culmi tot mai înalte, fac scufundări în adâncuri, navighează până în depărtări și explorează necunoscutul. Vizionarii care se luptă cu poluarea încercând să facă aerul mai respirabil,

să salveze oceanele și să protejeze ecosistemele fragile. M-am minunat gândindu-mă la fiecare dintre acești oameni extraordinari și, undeva în sinea mea, știam că eu nu semănam deloc cu ei. Ei erau mai inteligenți, mai puternici, mai curajoși. Aveau toate atributele care îmi lipseau mie. Aveau superputeri pe care eu nu le aveam. De aceea, ei erau eroi și, de aceea, ei erau singurii oameni care puteau salva lumea.

Dar mă înșelam.

În 1977, am absolvit Universitatea din Austin, Texas, și m-am alăturat forțelor speciale ale Marinei Statelor Unite ale Americii. Pe parcursul următorilor 37 de ani, am călătorit prin toată lumea. Am văzut cele mai mari nenorociri ale umanității: război și distrugere, boală și sărăcie, cruzime și indiferență. Lumea era plină de probleme scăpate de sub control, fără rezolvare, de neînchipuit! Dar în acești 37 de ani, am văzut și ce este mai bun în oameni. Bărbați și femei luptând pentru pace, reconstruind națiuni, vindecând boli și salvându-i pe oameni de sărăcie. Bărbați și femei a căror compasiune era atât de profundă, încât, prin comparație, cruzimea și indiferența altora nu mai păreau atât de intense; bărbați și femei din toate sferile vieții, din toate clasele socioeconomice, de toate rasele, de toate religiile, de toate categoriile și de toate orientările.

Am ajuns să cred că avem cu toții în noi un erou. Există un cod înăscut care se află în noi încă de la nașterea umanității. Este scris în ADN-ul nostru. El a stat la baza măreței expansiuni a umanității dincolo de Africa. I-a determinat pe exploratori să traverseze deșerturi și mări. A ajutat la crearea marilor credințe

religioase. Le-a dat curaj primilor cercetători și filosofi. A avut grijă de bolnavi și de infirmi. A declarat adevărul în fața maselor. A introdus ordinea în haos și le-a adus speranță celor disperați. Codul acesta nu este un cifru, un criptograf sau un puzzle de rezolvat. Este un cod moral, un cod intern de comportament care determină rasa umană să exploreze lumea, să hrănească oamenii, să-i încurajeze, să-i inspire și să-i facă să rădă, astfel încât societatea să poată prospera.

Această carte este despre eroi și despre virtuțile lor. Probabil că te întrebi dacă poți fi vreodată la fel de curajos, empatic sau smerit ca bărbații și femeile din aceste povești. *Crede-mă, poți!* Pentru unii, să trăiască conform Codului eroului este ceva firesc. Dar cei mai mulți dintre noi trebuie să învățăm cum să scoatem la lumină aceste virtuți. Trebuie să le identificăm în viețile altora și să încercăm să le oglindim în noi înșine. Trebuie să construim aceste calități cu pași mici și, în cele din urmă, să le lăsăm să devină fundația caracterului nostru.

Sper că poveștile și lecțiile din această carte îți se vor părea valoroase pentru construirea propriei tale vieți demne de respectul celorlalți. Adevărul dur este că Superman nu vine să ne salveze. Fiecare dintre noi trebuie să-și aducă partea de contribuție. Fiecare dintre noi trebuie să-și descopere eroul din el și să-l scoată la suprafață. Așa că ia un prosop, urcă-te pe un scaun și hai să facem acest salt!

CODUL EROULUI

CAPITOLUL 1

Curaj

„Curajul este apreciat, pe bună dreptate, ca fiind prima dintre calitățile umane, deoarece el garantează existența tuturor celorlalte calități.“

— WINSTON CHURCHILL

În timp ce intram în uriașul centru de comandă de la sediul de operațiuni speciale din Tampa, pe care îl coordonam, un sergent îmbrăcat în uniformă de camuflaj le-a strigat soldaților: „Drept!” Toată lumea s-a ridicat de la birou și a rămas în picioare până când m-am așezat în capul mesei.

— Luați loc! le-am cerut eu.

Aveam de făcut instructajul zilnic de comandă, la care participau peste 100 de soldați, marinari, aviatori, pușcași marini și civili, toți pregătiți să îmi raporteze mie, amiralului cu patru stele, informațiile despre evenimentele din seara precedentă.

Pe peretele de 9 metri din fața mea se afla un ansamblu de ecrane plate de 1,80 metri fiecare, afișând informații vitale pentru operațiunile noastre speciale din toată lumea. La mijlocul peretelui se afla o zonă masivă, de trei metri pătrați, de camere și microfoane cu ajutorul cărora puteam realiza o videoconferință cu comandanții mei.

Lângă mine stătea unul dintre militarii seniori. Când m-am întors să-l salut, mi-am dat seama că ceva era în neregulă. Era tăcut și mi-a răspuns la salut dând ușor din cap.

În fața centrului de comandă, un tânăr ofițer a început să prezinte rezultatele misiunilor din seara precedentă. A îngăimat ceva despre operațiunile Ranger și SEAL din Afganistan, a vorbit despre câteva dintre programele de instructaj din Africa, după care a urmat raportarea victimelor. Când ofițerul a început să vorbească, am spus în gând o rugăciune.

— Permiteți să raportez; aseară, în provincia Kandahar, au murit trei soldați: fruntaș Christopher Horns, sergent clasa întâi Kris Domeij și...

A făcut o pauză.

— ... locotenent Ashley White din Echipa de Sprijin Cultural.

Am inspirat adânc.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat solemn.

— Trupele de asalt efectuau o misiune de rutină în Kandahar și complexul militar taliban pusese capcane explozive. Cei doi rangeri și locotenentul White au călcat pe o mină cu placă de presiune și a explodat. Rangerii au fost omorâți pe loc.

Tânărul ofițer a făcut din nou o pauză, luptându-se să dea glas următoarei fraze.

— Locotenentul White a fost rănită grav în explozie...

A ezitat.

— Elicopterul de evacuare medicală a scos-o de-acolo și a dus-o în Kandahar, dar a murit la spital.

Toată lumea din încăpere privea în jos sau se uita la mine.

Nu este niciodată ușor să pierzi soldați. Viețile celor doi rangeri erau la fel de prețioase, dar, cumva, tatăl din

mine, tatăl unei fiice cam de vârsta lui Ashley, nu a primit deloc ușor vestea morții ei. Nu era prima femeie pe care o pierdeam în luptă, dar, de data asta, era ceva personal. Ashley White nu ar fi participat la acea misiune dacă nu eram eu.

În 2008, în calitate de amiral cu trei stele, am preluat comanda operațiunilor speciale comune. Deși comandamentul avea sediul în Carolina de Nord, ne-am petrecut cea mai mare parte a timpului în Irak și Afganistan. Privind operațiunile noastre de luptă în fiecare noapte, devenise clar pentru mine că, la misiunile noastre, trebuia să participe și femei americane. Aveam nevoie de femei pentru a le pune față în față cu femeile afgane aflate de partea cealaltă a baricadei. Ideea era că bărbații, chiar și bărbații afgani, nu erau pregătiți cultural să interacționeze cu membrii de sex opus. Și, cu toate astea, soțiile, fiicele și surorile afgane aveau informații vitale despre inamicul pe care îl urmăream. Fără soldați de sex feminin care să interacționeze cu femeile afgane, luptam cu o mână legată la spate. Fără soldați de sex feminin, misiunile presupuneau un risc mult mai mare. Dar nu aveam nevoie de orice soldat de sex feminin, aveam nevoie de cele mai bune femei! Aveam nevoie de femei neînfricate, rezistente din punct de vedere fizic și psihic, capabile să suporte stresul constant al războiului. Femei care puteau să stea umăr la umăr cu războinicii întăriți în lupte și să nu fie intimidat de experiența lor, să nu fie afectate de grosolănia și comportamentul aspru al acestora. Eram implicați în lupte grele în fiecare noapte și, de-a lungul anilor, pierderile au crescut și, odată cu aceste pierderi, au apărut și bărbați traumatizați de atâtea decese. Aveam